

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ МЕТОДИКИ ЗАНЯТЬ ЛЕГКОЮ АТЛЕТИКОЮ
РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ**

Освітня програма Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 4 від “20” листопада 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи методики занять легкою атлетикою різних груп населення
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 40 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Метою є забезпечити необхідну теоретичну і практичну підготовку студентів до проведення оздоровчої роботи з різними віковими групами населення - навчити майбутнього спеціаліста використовувати заняття легкою атлетикою для оздоровлення населення різних вікових груп та рівня фізичного стану; - сформувати у студентів чітку уяву про організацію та методику проведення профілактично-оздоровчих, рекреаційно-оздоровчих занять та кондиційного тренування з різними віковими групами та їх рівнем фізичного стану.
Компетентності
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту. Загальні компетентності: ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.
Програмні результати навчання
2.Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби. 4.Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Легка атлетика в системі оздоровчої фізичної культури.	Знати загальну характеристику оздоровчої фізичної культури. Знати основи оздоровчої фізичної культури. Теоретико-методичні основи оздоровчої фізичної культури. Розуміти оздоровчий вплив фізичної культури на організм. Поняття про здоровий спосіб життя. Знати місце і значення легкої атлетики в системі оздоровчих заходів.	1.Розкрити зміст понять, мету та завдання навчальної дисципліни «Основи методики занять легкою атлетикою різних груп населення» 2.Пройти тестові завдання.
2.	Тема 2. Засоби та методи занять у легкій атлетиці.	Знати визначення основ техніки спортивної вправи. Показники якості техніки спортивних вправ; ефективність, економність і простота рухів легкоатлета. Розуміти значення техніки для підвищення спортивного результату.	1.Охарактеризувати значення техніки для підвищення спортивного результату. 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
3.	Тема 3. Біологічні основи оздоровчої фізичної культури.	Знати соціально-біологічні основи фізичної культури. Знати основні поняття. Профілактика захворювань засобами фізичної культури. Організм людини як біосистема. Кровоносна система. Нервова система. Ендокринна система. Функції дихання.	1.Розкрити соціально-біологічні основи фізичної культури 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
4.	Тема 4. Особливості розвитку людини.	Знати анатоμο-фізіологічні і психологічні особливості дітей шкільного віку. Анатоμο-фізіологічні особливості періоду дорослості. Особливості фізичного розвитку в літньому віці.	1.Охарактеризувати особливості фізичного розвитку в літньому віці. 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
5.	Тема 5. Особливості проведення навчально-тренувальних занять легкою атлетикою з різними віковими групами.	Знати особливості анатоμο-фізіологічного розвитку школярів. Організація та проведення занять легкою атлетикою з дітьми, підлітками та юнаками. Програма «Дитяча атлетика IAAF».	1.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 2.Пройти тестові завдання.

		Використання легкоатлетичних засобів з особами зрілого віку. Особливості проведення занять легкою атлетикою з людьми похилого віку. Особливості проведення занять легкою атлетикою з жінками.	3.Розкрити сенситивні періоди розвитку рухових якостей школярів.
6.	Тема 6. Методичні підходи, що застосовуються у заняттях бігом з різними верствами населення.	Розуміти сучасні системи оздоровчої ходьби . Знати системи оздоровчого бігу. Оздоровча ходьба і біг з дошкільнятами і школярами. Оздоровча ходьба і біг з жінками і чоловіками середнього віку. Оздоровча ходьба і біг зі студентами і учнями робочих спеціальностей. Оздоровча ходьба і біг для осіб з різними нозологіями. Оздоровча ходьба для осіб старшого і похилого віку. Спортивно-оздоровчий біг. Методики самоконтролю. Тестування в підготовці бігунів.	1.Охарактеризувати оздоровчу ходьбу і біг для осіб з різними нозологіями 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
7.	Тема 7. Методики оздоровчої ходьби і бігу.	Знати різні методики занять оздоровчим бігом і ходьбою: Методика бігу по Г. Пірі. Програма бігу К.Купера. Програма бігу по Є.Мільнеру. Програма бігу А.Астранда і К.Родала. Програма бігу Р.Гіббса. Програма бігу А.Волленберга. Програма бігу В. Баурмана і В.Гарріса. Програма бігу С.Розенцвейга. Програма бігу Р.Е.Мотилянської і Л.А.Єрусалимського. Програма бігу Ю.Н.Фурмана.	1.Охарактеризувати методику занять оздоровчим бігом і ходьбою: програма бігу А.Волленберга. Програма бігу В. Баурмана і В.Гарріса. Програма бігу С.Розенцвейга. Програма бігу Р.Е.Мотилянської. 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
8	Тема 8. Види і нормативно-правові документи щодо діяльності фізкультурно-оздоровчих об'єднань.	Знати особливості планування бігових навантажень. Характеристика тренувальних навантажень бігунів-аматорів. Засоби та методи тренування бігунів-аматорів. Методики оздоровчої ходьби. Методики оздоровчого бігу.	1.Підготувати доповіді із запропонованих тем . 2.Пройти тестові завдання.

9	<p>Тема 9. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології з використанням вправ циклічного характеру.</p>	<p>Розуміти систему тренування з високою інтенсивністю з використанням вправ циклічного характеру. Знати безпеку при заняттях бігунів-аматорів. Контроль в тренуванні бігунів-аматорів. Матеріально-технічне забезпечення занять бігунів аматорів.</p>	<p>1. Підготувати доповіді із запропонованих тем . 2. Пройти тестові завдання.</p>
10	<p>Тема 10. Лікарський контроль і самоконтроль в оздоровчому тренуванні.</p>	<p>Знати основи лікарського контролю в оздоровчому тренуванні. Самоконтроль – як суб'єктивний та об'єктивний показники фізичного та психічного стану тих, що займаються.</p>	<p>1. Підготувати доповіді із запропонованих тем . 2. Пройти тестові завдання.</p>

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	25
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	15
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	10
Екзамен		50
Максимальна кількість балів		100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу												КСР	ІЗ	ПН	Разом	
	Номер практичного заняття						Номер практичного заняття										
	1,2	3,4	5,6	7,8	9,10	11,12	13,14	15,16	17,18	19	20						
Т	100		100		100		100		100								10
УВ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100					5
ПН	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100			100		25
СР													100	100			10
Екзамен	100															50	
Разом																100	

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань; УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички; СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за практичні навички (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,25, відповідно максимальний бал за практичні навички може скласти 25 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за теоретичні знання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,15, відповідно максимальний бал може скласти 15 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

Теоретичні знання студентів оцінюються шляхом тестування та їх усної відповіді на заняттях. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – 15 балів.

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей). Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента. На кожному занятті студент може отримати оцінку за усну відповідь (УВ), участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час практичних занять студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навичками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навички. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної

документації є обов'язковою для усіх студентів.

Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за практичні навички становить 25 балів.

Оцінка самостійної роботи студентів здійснюється шляхом тестування КСР та виконання індивідуальних завдань.

Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – 10 балів.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмій, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми.

З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з

основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання здійснюється відповідно до:

[Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#) (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):

[Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309)

Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «[Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 4

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми),
Література:	
<ol style="list-style-type: none">1. Артюшенко О. Ф. Легка атлетика. Теорія і методика викладання: навч. посіб. / О. Ф. Артюшенко. – Черкаси: Брама-Україна, 2008. – 632 с.2. Ахметов, Р. Ф., Максименко, Г. М., Кутек, Т. Б. <i>Легка атлетика. Підручник для студентів вищих навчальних закладів України</i>. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка. (2013) – 340 с.3. Артюшенко О. Ф. Легка атлетика: навч.-метод. посіб. для студентів і викладачів факультетів фіз. культури пед. інститутів та університетів / О. Ф. Артюшенко, А. І. Стеценко. – Черкаси: Вид. Вовчок О. Ю., 2006. – 424 с.4. Гамалій В. В. Біомеханічні аспекти техніки рухових дій у спорті: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / В. В. Гамалій. – К.: Наук. світ, 2007. – 212 с.5. Козлова О. К. Побудова тренувального процесу легкоатлетів-стрибунів протягом року на етапі збереження вищої спортивної майстерності / література 185 О. К. Козлова, С. П. Совенко // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2010. – № 3. – С. 37–42.6. Шинкарук О. А. Теорія і методика підготовки спортсменів : управління, контроль, відбір, моделювання та прогнозування в олімпійському спорті : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : НУФВСУ, 2013. 136 с.7. П'ятничук Д.В., Сучасні інформаційні технології, які вплинули на прогрес у спортивній діяльності. International scientific and practical conference «Physical culture and sports in the educational space: innovation and development prospects» : conference proceeding, March 5-6, 2021. Wloclawek, Republic of Poland : «Baltija Publishing», pp.152-155.8. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання : [підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз.виховання і спорту] / за ред. Т. Ю. Круцевич. - К. : Олімпійська література, 2008. - Т. 2. - 366 с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://kspd.pnu.edu.ua/ e-mail: spd@pnu.edu.ua
Викладач	П'ятничук Дмитро Васильович Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна інформація викладача	dmytro.piatnychuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.➤ Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/.
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію</p>

	<p>наказом ректора №799 від 26.11.2019) » – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач

П'ятничук Дмитро Васильович